ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 10, Sayı: 125, Şubat 2022, s. 120-135

ISSN: 2148-2489 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.57451>

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date
31.01.2022

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date
28.02.2022

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Yaşar KILIÇ
Kıbrıs İlim Üniversitesi, Eğitim Bilimleri
myasarkilic@hotmail.com
Orcid: 0000-0002-8675-5126

ÖĞRETMEN ADAYLARININ TÜRK EĞİTİM POLİTİKALARINA YÖNELİK ALGILARININ METAFOR ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına yönelik algılarının metafor aracılığıyla ortaya çıkarılmasıdır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2020-2021 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören 125 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adayları kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırmada veri toplayabilmek amacıyla soru formu hazırlanmıştır. Soru formunda katılımın gönüllülük esasına göre gerçekleştirildiği, soruların doğru veya yanlış bir yanıtı olmadığı ve yanıtların gizli tutulacağı yönünde bilgilendirmelere yer verilmiştir. Açık uçlu soru “Türk eğitim politikaları gibidir; çünkü..... “ şeklinde oluşturulmuştur. Katılımcılardan elde edilen verilerin çözümlenmesi amacıyla “içerik analizi” yapılmıştır. Araştırma sonucunda 68 farklı metafor elde edilmiştir. Elde edilen metaforlar gurplandırılmış ve “belirsizlik-karmaşıklık”, “düzenleyici”, “destekleyici” ve “köreltici” olarak kategorilere ayrılmıştır. “Belirsizlik-Karmaşıklık” kategorisinde 65, “düzenleyici” kategorisinde 35, “destekleyici” kategorisinde 14 ve “köreltici” kategorisinde ise 11 metafor bulunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Eğitim politikası, Eğitim Sistemi, Metafor, Öğretmen adayları, Politika

EXAMINATION OF PRE-SERVICE TEACHERS' PERCEPTIONS OF TURKISH EDUCATIONAL POLICIES THROUGH METAPHOR

Abstract

The aim of this research is to reveal the perceptions of teacher candidates towards Turkish Educational Policies through metaphor. Phenomenology, one of the qualitative research methods, was used in the research. The participants of the research are 125 teacher candidates studying in education faculties in the spring term of the 2020-2021 academic year. Pre-service teachers were included in the study with an convenience sampling method. In order to collect data in the research, a questionnaire was prepared. In the questionnaire, information was given that the participation was made on a voluntary basis, that there was no right or wrong answer to the questions, and that the answers would be kept confidential. The open-ended question was formed as follows: "Turkish education policies are like; because....." "Content analysis" was conducted to analyze the data obtained from the participants. As a result of the research, 68 different metaphors were obtained. Obtained metaphors were grouped and categorized as "uncertainty-complexity", "regulatory", "supportive" and "blinding". There are 65 metaphors in the "uncertainty-complexity" category, 35 in the "regulatory" category, 14 in the "supportive" category, and 11 in the "blinding" category.

Keywords: Education policy, Education System, Metaphor, Pre-service teachers, Policy

GİRİŞ

Değişen dünya koşulları ve gelişen teknoloji bütün alanlarda olumlu veya olumsuz etkilerini göstermektedir. Bu alanlardan etkilenen en önemli kurumlardan birisi de eğitim örgütleridir. Değişen ve gelişen teknolojiler sayesinde ihtiyaç duyulan insan tipi değişmektedir. Dolayısıyla okulların bu koşullara ayak uydurabilecek insan modelini yetiştirmesi zorunlu hale gelmektedir. Bilgiye nasıl ulaşabileceğini bilen, yaratıcı ve hızlı düşünen bireylere her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Değişen koşullara ayak uydurabilmek açısından ülkelerin eğitim politikalarının da durağan kalmaması, sürekli olarak kendisini güncellemesi gerekmektedir. Özellikle geleceğin öğretmenleri olacak ve gelecek nesilleri yetiştirecek öğretmen adaylarının sürekli yaşanan değişikliklere ve gelişimlere uyum sağlayabileceği bir eğitim politikası uygulanması gerekmektedir. Dolayısıyla şu anki eğitim sistemi içerisinde eğitim görmüş öğretmen adaylarının uygulanan eğitim politikalarına bakış açılarını bilmek gereklidir.

Öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik geliştirdikleri düşünceler ve duygular, okulda yaşadığı deneyimler ve okullarda yapılan farklı uygulamalar sonucunda ortaya çıkmaktadır (Bektaş ve Ayvaz, 2012). Öğretmenlik mesleğine ilişkin kazandıkları olumlu tutum ve değerler, meslek yaşamları boyunca başarılarının önemli bir belirleyicisi olacaktır (Karadağ, 2012). Öğretmenliği kendisine meslek olarak seçen öğretmen adaylarının, mesleğe karşı görüşlerinin ve duygularının belirlenmesinin öğretim etkinliklerinin planlanması konusunda belirleyici olduğu söylenebilir (Özbek, Kahyaoğlu ve Özgen, 2007). Öğretmenlerin genel olarak mesleki bilgi, mesleki beceri, değerler ve tutumlar bakımından yeterli olması gerekmektedir. Öğretmenin mesleki bilgisi, alan hakimiyeti ve mevzuat bilgisi olarak açıklanabilir. Meseleki

becerisi ise eğitim ve öğretim sürecini planlama, uygun öğrenme ortamı oluşturma, öğrenme ve öğretme sürecini yönetme ve ölçme değerlendirme yeterliğine sahip olma ile ilgilidir. Öğretmenin sahip olduğu değer ve tutumlar ise benimsediği evrensel değerleri, öğrenciye yaklaşımı ve kurduğu iletişimi, mesleki ve kişisel gelişimi içermektedir (MEB, 2017). Okullarda verilen eğitimin bireysel farklılıkları ortadan kaldıracak, bireylerin yaşadıkları toplum içerisinde gelişmelere ayak uydurabilmesini sağlayacak nitelikte olması gerekmektedir. Bundan dolayı eğitim sisteminin işleyişini etkili ve verimli bir şekilde planlamak önemli bir husustur. Eğitim tesadüflere bırakılmadan, planlı programlı bir şekilde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla eğitim sürecindeki bütün unsurların planlanarak gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Çünkü eğitim sürecinde ortaya çıkabilecek olumlu veya olumsuz durumların tüm süreci etkileyebileceği söylenebilir (Oğuz, 2004). Bu durumda öğretmenlerin nitelikli bir şekilde yetiştirilmesi önemli bir husustur (Abide ve Gelişli, 2020). Öğretmenler özellikle öğrencilerin iyi bir gelecek planlayabilmeleri ve iş hayatlarında başarıyı yakalayabilmeleri için onları yönlendirme gibi önemli bir görev üstlenmişlerdir. Ayrıca bireylerin toplum içerisinde iyi bir vatandaş ve insan olabilmeleri için gerekli desteği vermekle yükümlüdürler. Öğretmenlerin bunları sağlayabilmesi için nitelikli bir eğitim alması ve dolayısıyla kendisini iyi yetiştirmesi gerekmektedir. Öğretmenin nitelikli olması ve kendisini yeterli hissetmesi durumunda öğrencilere vereceği eğitimin kalitesinin de artabileceği söylenebilir. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda gelecek nesilleri şekillendiren öğretmenlerin iyi bir şekilde yetiştirilmesi önemli bir durumdur (Kozikoğlu ve Senemoğlu, 2018). Nitelikli öğretmen yetiştirmenin önemi dikkate alındığında, öğretmenlerin nitelikli bir şekilde yetiştirilmesi ve meslek içerisinde gelişimlerinin sağlanabilmesi için eğitim politikalarının uygun bir şekilde yürütülmesi önem arz etmektedir.

Politika kavramı, bireylerin eğitim, ekonomi, mutluluk, adalet gibi çeşitli amaçlar neticesinde insanları ve yaşam standartlarını geliştirmeye yönelik örgütlü etkinlikler olarak açıklanmaktadır (Aydın, 2015). Eğitim politikaları ise genel olarak bütün eğitim sisteminin, özel olarak ise bir okulun ya da kurumun belirlenen amaçlarına ulaşabilmesi için alınacak kararlara ve planlanan uygulamalara rehberlik eden ilkelerin toplamı olarak ifade edilmektedir (Balcı, 2005). Eğitim politikaları bir ülkenin eğitim sisteminin geleceğinin şekillendirilmesi ve eğitim konusunda gelecekte neler yapılabileceğinin planlanması ve belirlenmesi açısından önemli bir etkidir (Sağlam, Özudoğru, Çıray, 2011). Türkiye’de eğitim politikalarına yön veren unsurlar, zamanın hükümet politikalarından büyük oranda etkilenmiştir. Türkiye’de eğitim politikaları yapılan değişiklikler bakımından dikkate alındığında genel olarak beş dönem olarak incelenmektedir. Bu dönemler; millileşme dönemi (1923-1938), hümanistleştirme dönemi (1938-1950), amerikalılaştırma dönemi (1950-1960), planlı dönem (1960-1980) ve neoliberalizm/küreselleşme dönemi (1980 ve sonrası) olarak isimlendirilmiştir (Güler, 2004). Bu dönem aralıklarında izlenen eğitim politikaları, eğitim sisteminin genel yapısını belirlemede etkili olmuş ve eğitim faaliyetlerinin bu politikalara göre gerçekleştirilmesini sağlamıştır. Dolayısıyla derslerde uygulanan eğitim yöntem ve teknikleri uygulanan politikaya göre farklılık göstermiştir (Bakioğlu ve Göktaş, 2019). Bunun yanı sıra öğretmen yeterliklerinin artırılmasına yönelik politikalar uygulanmış ve buna yönelik planlamalar yapılmıştır. Bunun en güncel örneği olarak 10. Kalkınma Planı’nda öğretmen geliştirme ve yetiştirme sisteminin yeterlikleri tekrar değerlendirilmiş ve yeniden yapılandırılması gerektiği vurgulanmıştır. Sonucunda bu yeterlikler 9 Haziran 2017 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu’nca kabul edilmiş ve resmi gazetede yayınlanmasıyla yürürlüğe girmiştir. Böylece öğretmen yetiştirme sürecinde gerçekleştirilen pek

çok faaliyet için öğretmenlerin sahip oldukları yeterliklerin dikkate alınması anlayışı ortaya çıkmıştır. Ayrıca Milli Eğitim Şuralarında da öğretmen niteliğinin geliştirilmesine vurgu yapılmaktadır. 19. Milli Eğitim Şurası sonucunda öğretmen niteliklerinin geliştirilmesi ve diğer eğitim politikalarının da temelinde öğretmen yeterlikleri göz önünde bulundurularak yürütülmesi konusunda tavsiye kararı alınmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından güncel eğitim politikası konusunda atılan diğer adımlardan birisi ise 2015-2019 MEB stratejik planının yayınlanmasıdır. Bu planda öğretmen yeterliklerinin saptanması ve bu yeterlikler kapsamında öğretmenlerin mesleki olarak gelişimine yönelik Okul Temelli Mesleki Gelişim (OTMG) Modeli'nin yaygınlaştırılması, hizmetiçi eğitim planlarının uygun bir şekilde düzenlenmesi, ayrıca öğretmen yeterlikleri temelinde çoklu bir değerlendirme planının oluşturulması gibi hedefler belirlenmiştir (MEB, 2017).

Geleceğin öğretmenleri olarak öğretmen adaylarının eğitim politikalarına karşı görüş ve düşünceleri önemlidir. Bu çalışma kapsamında öğretmen adaylarının eğitim politikaları hakkındaki düşüncelerinin ve görüşlerinin zihinlerinde canlandırdıkları şekilde ifade edilmesi amaçlanmaktadır. Öğretmenlerin bu konudaki düşüncelerinin ve görüşlerinin belirlenebilmesi için metafor yönteminin kullanılmasının uygun olacağı düşünülmüştür. Bireylerin bir olaya, duruma ya da nesneye karşı geliştirdikleri metaforlar algıların, düşüncelerin ve inançların belirlenmesinde kullanılmaktadır (Leavy, McSorley ve Boté, 2007; Özdemir, 2012; Saban, Koçbeker ve Saban, 2006).

Metafor, Fransızca kökenli bir kelimedir ve günümüzde “söylemi süslemeye yönelik söz sanatı” olarak kullanılmaktadır. Genel anlamda “Metafor” sözcüğü dünyayı kavramamıza olanak sağlayan bir görme ve düşünce şekli anlamına gelmektedir. Bilimsel araştırmalarda kullanıldığı şekliyle metaforik düşünme, bireylerin günlük yaşantılarında kendilerini karşı tarafa ifade etme konusunda yardımcı olmaktadır (Morgan, 1998). Metaforların insan yaşamında gündelik kullanılan dilin ötesinde daha fazla öneme sahip olduğu belirtilmektedir. Bireyin çevresindeki olayları, nesneleri ve yaşamları nasıl algıladıklarını benzetmeler yoluyla açıklamaya çalışıldığı bir yöntemdir (Saban, 2004). Metaforlar genel olarak insanın algıladıkları olayların belirli bir özelliğini ön plana çıkarırken, farklı özellikleri ise geri planda tutar ve görmezden gelir. Bu durum olayla ilgili en önemli ve uygun ifadenin ön plana çıkarılmasını sağlar (Morgan, 1998). Öğretmen adaylarının metaforik algıları, aile-okul ve okul sonrası yaşantılarının bir yansıması olarak görülmektedir. Öğretmen eğitiminde, öğretmen adaylarının zihinlerindeki düşüncelerin açıklığa kavuşturulmasında kullanılabilecek en etkili araçlardan birisidir (Knowles, 1994). Metaforlar öğretmenlerin ya da öğretmen adaylarının algılarını ortaya çıkarmak, üstlendikleri rolleri ve eğitim ile ilgili inançlarını belirlemek için kullanılır (Ben-Peretz, Mendelson & Kron, 2003). Literatür incelendiğinde eğitim alanında yapılmış birçok çalışmaya rastlanmaktadır. Bu çalışmalardan özellikle öğretmen adaylarının (Ekici ve Akdeniz, 2018; İbret, Recepoğlu, Avcı ve Recepoğlu, 2018; Özdaş ve Çakmak, 2018; Sarıkaya, 2018; Uğurlu, 2018; Yanarateş ve Yılmaz, 2020), öğretmenlerin (Ayduğ, Himmetoğlu ve Bayrak, 2018; Çetinkaya ve Eskici, 2018; Doğruyol-Aladak, Zorluoğlu, Dönmez-Yapıcıoğlu, 2018; Özdemir ve Orhan, 2019; Şahin, 2019; Yıldız, 2019) ve öğrencilerin (Aslan, Bilgili ve Kaya, 2018; Baş ve Kıvılcım, 2019; Çivril, Aruğaslan ve Özkara, 2018; Demirbilek, 2021; Eşref, 2019; Öztürk ve Koca, 2021; Saatçi ve Aksu, 2020) metaforik algıları incelenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada ise metafor, öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına ilişkin algılarının belirlenebilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Gelecek nesilleri yetiştirecek olan, şimdinin öğretmen adaylarının Türk Eğitim Politikalarına yönelik görüşlerinin incelenmesi ve

ortaya çıkarılması, politika yapıcılara eğitim öğretim politikalarını düzenleme ve yeniden yapılandırma sürecinde fikir sağlaması adına önemli olduğu düşünülmektedir. Bu konuda özellikle eğitim politikalarından doğrudan etkilenen öğretmen adaylarının görüşlerinin alınması öğretmen yetiştirme programlarındaki eğitim politikalarının olumlu veya olumsuz yanlarını ortaya çıkaracağı düşünülmektedir. Bu açıdan bakıldığında çalışmanın uygulayıcılara güncel bilgiler sunması adına önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına yönelik algılarının metafor aracılığıyla ortaya çıkarılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmaktadır.

- 1- Öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına yönelik oluşturdukları metaforlar ve oluşturma nedenleri nelerdir?
- 2- Öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına yönelik oluşturdukları metaforlar benzer yönleri bakımından hangi kategoriler altında toplanabilir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Olgubilim deseni, bize yabancı olmayan fakat tam olarak kavrayamadığımız olayları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için uygundur (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmada öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına ilişkin algıları metafor aracılığıyla incelenmiştir. Metafor “olayların oluşumu ve işleyişi hakkında düşüncelerimizi yapılandıran, yönlendiren ve kontrol eden en güçlü zihinsel araçlardan biridir” (Saban, Koçbeker ve Saban, 2006, s. 463-464). Temel olarak metafor kavramı, araştırmak istediğimiz bir kavramı, olguyu ve olayı, tamamen farklı bir kavram, olgu veya olaya benzetilerek anlatılması olarak açıklanabilir (Saban, 2008). Bu çalışmada metaforlar kullanılarak “Türk eğitim politikaları” kavramı betimlenmeye çalışılmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcılarını 2020-2021 eğitim öğretim yılı bahar döneminde eğitim fakültelerinde öğrenim gören 125 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adayları kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile çalışmaya dahil edilmiştir. Kolay ulaşılabilir örnekleme yönteminde araştırmacı kendisine yakın olan ve ulaşılması kolay olan bireyleri seçer. Bu örnekleme yöntemi araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmaya katılan akademisyenlerin demografik özellikleri Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Demografik Özellikleri

Değişken	Tür	Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	58	%46
	Erkek	67	%54
Sınıf Düzeyi	1. Sınıf	21	%17
	2. Sınıf	29	%23
	3. Sınıf	37	%29,6
	4. Sınıf	38	%30,4

Katılımcıların demografik değişkenlerine bakıldığında öğretmen adaylarının %46’sı

kadın (n=58), %54'ü ise erkek'tir. Ayrıca öğretmen adaylarının %17'si 1. sınıf (n=21), %23'ü 2. sınıf (n=29), %29,6'sı 3. sınıf (n=37) ve %30,4'ü ise 4. sınıfta okumaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplayabilmek amacıyla soru formu hazırlanmıştır. Soru formunda katılımın gönüllülük esasına göre gerçekleştirildiği, soruların doğru veya yanlış bir yanıtı olmadığı ve yanıtların gizli tutulacağı yönünde bilgilendirmelere yer verilmiştir. Daha sonra ise katılımcılara ilişkin demografik değişkenlere ilişkin sorular bulunmaktadır. Son bölümde ise öğretmen adaylarının Türk eğitim politikası kavramına ilişkin sahip olduğu metaforik algıları belirleyebilmek için bir açık uçlu soru vardır. Açık uçlu soru “Türk eğitim politikaları gibidir; çünkü.....” şeklinde oluşturulmuştur. Bu aşamada öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına ilişkin geliştirdikleri metaforu ve bu metafora ilişkin açıklama yapmaları istenmiştir.

Verilerin Analizi

Katılımcılardan elde edilen verilerin çözümlenmesi amacıyla “içerik analizi” yapılmıştır. İçerik analizi yapılmasındaki temel amaç, verilerin kavramsallaştırılması, oraya çıkan kavramların belli bir düzen içerisinde sunulması ve kavramları açıklayan temaların saptanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Veriler toplandıktan sonra verilen cevaplar incelenmiş ve bilgisayar ortamına aktarılarak ham veriler elde edilmiştir. Veriler birçok çalışmada da kullanılan (Gürkan, Özgün, Kahraman, 2017; Saban, 2008; Kalyoncu, 2012) 5 aşamalı tümevarımcı analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Kullanılan aşamalar; 1-Adlandırma, 2-Eleme, 3-Kategori geliştirme, 4-Geçerlik ve güvenilirlik sağlama ve 5-Frekans hesaplanma ve veri yorumlama şeklindedir.

Adlandırma: Bu aşamada akademisyenlerin “üniversite kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlar ve gerekçeleri genel olarak incelenmiştir. Elde edilen metaforlar alfabetik sıraya konularak belli bir düzen çerçevesine oturtulmuştur.

Eleme: Bu aşamada metaforun konusu, metaforun kaynağı ve metaforun konusu ve kaynağı konusu arasındaki ilişkiler incelenmektedir (Saban, 2008). Bu doğrultuda toplanan veriler içerisinden üretilen metafor ait gerekçe belirtilmeyen, “Türk eğitim politikaları” kavramının açıklanmasına hizmet etmeyen metaforlar belirlenmiş ve elenmiştir. Toplam 9 veri değerlendirme dışı bırakılmış ve bu çalışma kapsamında toplam 125 katılımcının görüşü değerlendirilmiştir.

Kategori Geliştirme: Akademisyenler tarafından oluşturulan metaforlar ve metaforların gerekçeleri incelenmiş ve metaforların nasıl açıklandığına bakılmıştır. Katılımcıların “Türk eğitim politikaları” kavramına yükledikleri metaforlar hangi özellikleri bakımından değerlendirildiği göz önünde bulundurulmuş ve bu özellikler belirli kodlar altında kategorilere ayrılmıştır. Ayrıca katılımcıların ifadelerinden doğrudan alıntılar yapılarak kategorilerin nasıl oluşturulduğu konusunda örnekler verilmiştir. Katılımcıların doğrudan ifadeleri yazılırken ayrı bir kod sistemi kullanılmıştır. Mesela “K-58” ifadesi, 58. sıradaki katılımcıyı temsil etmektedir.

Geçerlik ve Güvenirliği Sağlama: Geçerlik ve güvenilirlik, yapılan araştırmanın inandırıcılığını sağlamak için kullanılan ölçütlerdir. Araştırmanın geçerliğinin sağlanması için toplanan verilerin ayrıntılı bir şekilde aktarılması ve araştırma sonuçlarına nasıl ulaşıldığının açıklanması gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu doğrultuda araştırmada veri toplama süreci ve metaforlara nasıl ulaşıldığı ayrıntılı bir şekilde açıklanmış ve katılımcıların

ifadelerinden doğrudan alıntılar yapılarak metaforun kaynağı belirtilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğinin sağlanabilmesi için ise uzman görüşüne başvurulmuştur. Ayrıca katılımcılar tarafından oluşturulan metaforlar 2 araştırmacı tarafından bağımsız olarak incelenmiş ve elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır. Verilerin karşılaştırılmasında Miles ve Huberman (1994) tarafından kullanılan formül referans olarak alınmıştır. (Güvenirlik=Görüş birliği/Görüş birliği+görüş ayrılığı). Ayrıca Miles ve Huberman (1994) güvenilirlik sonucunun %90 ve üzerinde çıkmasının çalışmanın güvenilir olduğunu göstergesi olduğunu belirtmektedir. Bu doğrultuda bu çalışmanın güvenilirliği %94 olarak hesaplanmıştır. Dolayısıyla çalışmanın güvenilir olduğu söylenebilir.

Frekans Hesaplama ve Veri Yorumlama: Bu aşamada katılımcıların metafor kullanma sıklıkları tablolaştırılarak metaforlara ait frekanslar ve frekanslara ait yüzdeler verilmiştir. Ayrıca elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Bu kısımda çalışmaya katılan 125 öğretmen adayının Türk eğitim politikalarına ilişkin oluşturdukları metaforlar incelenmiştir. Bu kapsamda öncelikle elde edilen metaforlar alfabe sırasına göre tablolaştırılmış ve daha sonra kategorilere ayrıştırılarak katılımcıların ifadeleri örneklendirilmiştir.

Öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına ilişkin geliştirdikleri imgesel metaforlar Tablo 2 'de sunulmaktadır.

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Türk Eğitim Politikalarına İlişkin Geliştirdikleri Metaforlar

Metafor	Metafor	Frekans	Metafor	Metafor	Frekans
1	Adalet	2	35	Kaldırım Taşı	2
2	Amir	1	36	Kar Tanesi	1
3	Anahtar	1	37	Koltuk Değneği	1
4	Anayasa	8	38	Köle	1
5	Arapsaçı	4	39	Kördüğüm	2
6	Askeriye	3	40	Körebe	5
7	Aslan Terbiyecisi	1	41	Makale	1
8	Aşk	1	42	Makas	3
9	Atolye	1	43	Marangoz	2
10	Ayakkabı	1	44	Mesai Saati	1
11	Belçi	1	45	Mehteran Takımı	1
12	Biçimlendirici	1	46	Müzik	1
13	Bilinmez	1	47	Olmazsa Olmaz	1
14	Bina Temeli	1	48	Oyuncak	2
15	Bozuk Plak	1	49	Öğretmen	1
16	Bozuk Pusula	1	50	Para	1
17	Bukalemun	3	51	Pazar Torbası	1
18	Çarkıfelek	1	52	Pazar Yeri	1
19	Deneme Tahtası	4	53	Pusula	3
20	Deney	1	54	Radyo	2
21	Ders Programı	1	55	Rehber	1
22	Dolar	2	56	Rotasız Gemi	3

23	Duyu Organı	1	57	Rulet	1
24	Eğitmen	1	58	Sarmaşık Çiçek	1
25	El Freni	2	59	Ses Düğmesi	2
26	Elbise Dolabı	1	60	Silgi	7
27	Elektrik	1	61	Tebeşir	1
28	Eşitlik	1	62	Televizyon	2
29	Fabrika	1	63	Törpü	1
30	Gökkuşağı	1	64	Trafik Lambası	3
31	Hakem	1	65	Wireless	1
32	Hastane	3	66	Yapboz	11
33	Hazır Pizza	1	67	Yol Bilgisayarı	1
34	İskelet Sistemi	1	68	Yol Haritası	1
TOPLAM					125

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 68 metafor ürettiği görülmektedir. Türk eğitim politikalarına ilişkin en çok kullanılan metafor “yapboz” (f=11) ifadesi olmuştur. Bunun dışında “anayasa” (f=8), “arapsacı” (f=4), “bukalemun” (f=3), “hastane” (f=3), “körebe” (f=5), “makas” (f=3) ve “silgi” (f=7) en çok kullanılan metaforlardır.

Öğretmen adaylarının görüşleri incelendiğinde Türk eğitim politikaları kavramına yönelik geliştirdikleri metaforların mevcut oldukları kategoriler Tablo 3 de gösterilmektedir.

Tablo 3. Türk Eğitim Politikası Kavramına İlişkin Oluşturulan Metaforlar

Kategori	Frekans (f)	%
Belirsizlik-Karmaşıklık	65	52
Düzenleyici	35	28
Destekleyici	14	11,2
Köreltici	11	8,8
TOPLAM	125	100

Tablo 3 ‘de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına ilişkin görüşleri neticesinde oluşturulan kategoriler 4 başlık altında toplanmıştır. Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda oluşturulan metaforların %52’nin “belirsizlik-karmaşıklık”, %28’inin “düzenleyici”, %11,2’sinin “destekleyici” ve %8,8’inin ise “köreltici” kategorisi altında yer aldığı görülmektedir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının çoğunluğu eğitim politikalarını “belirsiz-karmaşık” bir yapı olarak görmektedir. Öğretmen adaylarının bir kısmı ise eğitim politikalarını “düzenleyici” ve “destekleyici” olarak görmektedirler. Öğretmen adaylarının az bir kısmı ise eğitim politikalarını “köreltici” olarak görmektedirler.

Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda “belirsizlik-karmaşıklık” kategorisi altında 65 metafor oluşturulmuştur. Oluşturulan metaforlar Tablo 4’de gösterilmektedir.

Tablo 4. Belirsizlik-Karmaşıklık Kategorisi Metaforları

Metafor	Frekans (f)	Metafor	Frekans (f)
Arapsacı	4	Kördüğüm	2
Aşk	1	Körebe	5
Bilinmez	1	Mehteran Takımı	1

Bozuk Plak	1	Müzik	1
Bozuk Pusula	1	Oyuncak	2
Bukalemun	3	Pazar Torbası	1
Çarkıfelek	1	Pazar Yeri	1
Deneme Tahtası	4	Radyo	2
Deney	1	Rotasız Gemi	3
Dolar	2	Rulet	1
Elektrik	1	Sarmaşık Çiçek	1
Fabrika	1	Silgi	7
Gökkuşağı	1	Tebeşir	1
Kaldırım Taşı	2	Wireless	1
Kar Tanesi	1	Yapboz	11
TOPLAM			65

Tablo 4 incelendiğinde “Belirsizlik-Karmaşıklık” kategorisi altında toplanan metaforların 11 tanesi “yapboz”, 7 tanesi “silgi”, 5 tanesi “körebe”, 4’er tanesi ise “arapşacı” ve “deneme tahtası” metaforudur. Bunun yanı sıra sadece bir kez ifade edilen metaforlar da bulunmaktadır.

Öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarına ilişkin oluşturduğu metaforlar incelendiğinde eğitim politikalarının belirsiz ve karmaşık bir yapı olarak algılandığı söylenebilir. Öğretmen adaylarının metaforlara ilişkin açıklamalarından bazıları aşağıda yer almaktadır.

“Türk eğitim politikaları yapboz gibidir; çünkü sürekli değişiyor” (K-34)

“Türk eğitim politikaları yapboz gibidir; çünkü her gelen hükümet, hatta milli eğitim bakanı kendisine göre yeniden düzenliyor” (K-41)

“Türk eğitim politikaları yapboz gibidir; çünkü önce politika belirlenir, sonra tekrar belirlenir önceki unutulur, uzun süreli bir politika yok” (K-91)

“Türk eğitim politikaları silgi gibidir; çünkü yazarsın ve silersin. Politikalar da belirleniyor ama sonra uygulanmadığı için siliniyor (K-12)

“Türk eğitim politikaları silgi gibidir; çünkü her yeni gelen önceki politikaları siler, yeniden yazar” (K-93)

“Türk eğitim politikaları körebe gibidir; çünkü kimin ne yaptığı, neyi aradığı bilinmez” (K-57)

“Türk eğitim politikaları körebe gibidir; çünkü politikalar göz kapalı ve ezbere belirleniyor ve sonra yetersiz kalıp farklı politika belirleniyor” (K-99)

“Türk eğitim politikaları arapşacı gibidir; çünkü karmakarışık, ne yaptıklarını anlamıyorum ve takip edemiyorum” (K-7)

“Türk eğitim politikaları deneme tahtası gibidir; çünkü temelsiz politikalar uygulanır, tutmazsa kaldırırılar yenisini uygulatırlar, bu durumdan dolayı deneme tahtası gibidir. Planlı programlı olduğunu düşünmüyorum” (K-25)

Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda “düzenleyici” kategorisi altında 35 metafor oluşturulmuştur. Oluşturulan metaforlar Tablo 5’de gösterilmektedir.

Tablo 5. Düzenleyici Kategorisi Metaforları

Metafor	Frekans (f)	Metafor	Frekans (f)
Adalet	2	Elbise Dolabı	1
Amir	1	Eşitlik	1
Anayasa	8	Hakem	1
Askeriye	3	İskelet Sistemi	1
Atolye	1	Köle	1
Biçimlendirici	1	Makale	1
Bina Temeli	1	Marangoz	2
Ders Programı	1	Mesai Saati	1
Duyu Organı	1	Ses Düğmesi	2
Eğitmen	1	Trafik Lambası	3
		Yol Bilgisayarı	1
TOPLAM			35

Tablo 5 incelendiğinde “düzenleyici” kategorisi altında toplanan metaforların 8 tanesi “anayasa”, 3’er tanesi, “askeriye” ve “trafik lambası” 2’şer tanesi ise “adalet”, “marangoz” ve “ses düğmesi” metaforudur. Ayrıca birer tane görüş bildirilmiş metaforlar da bulunmaktadır.

Düzenleyici kategorisindeki metaforlar incelendiğinde öğretmen adaylarının Türk eğitim politikalarını düzeni sağlayan bir unsur olarak gördükleri söylenebilir. Öğretmen adaylarının “düzenleyici” kategorisinde bulunan metaforlara ilişkin açıklamalarından bazılarını aşağıda yer verilmiştir.

“Türk eğitim politikaları anayasa gibidir; çünkü eğitimde neler yapılacağı belirlenir ve belirlenen programlar doğrultusunda hareket edilir” (f)

“Türk eğitim politikaları anayasa gibidir; çünkü bütün eğitim sistemi politikalara göre düzenlenir. Bunun dışına çıkılmaz (K-29)

“Türk eğitim politikaları anayasa gibidir; çünkü belirli kuralları vardır. Bu kurllara uymak gerekmektedir. Kural dışına çıkılmaz” (K-78)

“Türk eğitim politikaları askeriye gibidir; çünkü bütün eğitim sistemi politikalara göre düzenlenir. Bunun dışına çıkılmaz (K-39)

“Türk eğitim politikaları askeriye gibidir; çünkü belirli bir düzene sahiptir” (K-120)

“Türk eğitim politikaları trafik lambası gibidir; çünkü trafik lambası trafiği nasıl düzenleyip yol gösteriyorsa, eğitim politikaları da eğitimi düzenler ve bize yol gösterir” (K-68)

“Türk eğitim politikaları marangoz gibidir; çünkü marangoz ağaçlara şekil verir, eğitim politikaları da eğitim sistemine şekil verir” (K-5)

Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda “destekleyici” kategorisi altında 14 metafor oluşturulmuştur. Oluşturulan metaforlar Tablo 6’de gösterilmektedir.

Tablo 6. Destekleyici Kategorisi Metaforları

Metafor	Frekans (f)	Metafor	Frekans (f)
Anahtar	1	Öğretmen	1
Ayakkabı	1	Para	1
Hastane	3	Pusula	3
Koltuk Değneği	1	Rehber	1
Olmazsa Olmaz	1	Yol Haritası	1
TOPLAM			14

Tablo 6 incelendiğinde “destekleyici” kategorisi altında toplanan metaforların 3’er tanesi “hastane” ve “pusula” metaforudur. Ayrıca birer tane görüş bildirilmiş metaforlar da bulunmaktadır.

Destekleyici kategorisindeki metaforlar incelendiğinde öğretmen adayları Türk eğitim politikasını eğitimi ve bireyleri destekleyen bir unsur olarak gördükleri söylenebilir. Öğretmen adaylarının “destekleyici” kategorisinde bulunan metaforlara ilişkin açıklamalarından bazılarına aşağıda yer verilmiştir.

“Türk eğitim politikaları hastane gibidir; çünkü bireylerin eğitilmesine yardımcı olur. Yani insanlara yardımcı olur” (K-53)

“Türk eğitim politikaları hastane gibidir; insanlara yardım eder ve onlara yol gösterir. Hastanelerde yazılan reçete gibi eğitimin iyi bir şekilde gerçekleşmesi için yazılmış reçetedir” (K-87)

“Türk eğitim politikaları pusula gibidir; çünkü insanlara gideceği yönü gösterir. Böylece ulaşılmak istenen yola kısa mesafeden ulaşılmasını sağlar” (K-9)

“Türk eğitim politikaları pusula gibidir; çünkü eğitim siteminin amaçlarından sapmaması için yönünü bulmaya yardımcı olur. Yön gösterir” (K-35)

“Türk eğitim politikaları öğretmen gibidir; çünkü bizi korur ve destekler, amaçlarımıza ulaşmak için yardımcı olur ”(K-71)

Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda “köreltici” kategorisi altında 11 metafor oluşturulmuştur. Oluşturulan metaforlar Tablo 7’de gösterilmektedir.

Tablo 7. Köreltici Kategorisi Metaforları

Metafor	Frekans (f)	Metafor	Frekans (f)
Törpü	1	Belçi	1
Hazır Pizza	1	Aslan Terbiyecisi	1
El Freni	2	Makas	3
		Televizyon	2
		TOPLAM	11

Tablo 7 incelendiğinde “köreltici” kategorisi altında toplanan metaforların 3 tanesi “makas”, 2’şer tanesi ise “el freni” ve “televizyon” metaforudur. Ayrıca birer tane görüş bildirilmiş metaforlar da bulunmaktadır.

Köreltici kategorisindeki metaforlar incelendiğinde öğretmen adayları Türk eğitim politikalarını bireyleri körelten bir unsur olarak gördükleri söylenebilir. Öğretmen adaylarının “köreltici” kategorisinde bulunan metaforlara ilişkin açıklamalarından bazılarını aşağıda yer verilmiştir.

“Türk eğitim politikaları makas gibidir; çünkü aykırı durumları içerisinde barındırmaz, kendi kuralları çerçevesinde ilerler” (K-82)

“Türk eğitim politikaları makas gibidir; çünkü bireysel farklılıklara saygı göstermez, bireylerin baskın özelliklerini köreltir, saygı göstermez” (K-101)

“Türk eğitim politikaları el freni gibidir; çünkü bireyleri kendi istediği gibi yetiştirir. Bireylerin sivrilmesine izin vermez ve onları frenler” (K-44)

“Türk eğitim politikaları televizyon gibidir; çünkü televizyon öğrencileri uyutur, gerçeği görmelerini engeller. Eğitim politikaları da aynı şekilde öğrencileri uyutur ve öğrencilerin kendi istediği gibi değil de sistemin istediği gibi yetişmesini sağlar ” (K-97)

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada öğretmen adaylarının Türk eğitim politikaları ile ilgili görüşleri metafor aracılığıyla ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adayları eğitim politikalarıyla ilgili 68 metafor üretmiştir. Bu durumda öğretmen adaylarının eğitim politikalarını çok geniş bir metaforik algı ile benimsediklerini söylenebilir. Farklı bir çalışmada ise Nartgün ve Gökçer (2014) 45 formasyon öğrencisinin katıldığı çalışmada 12 metafor oluşturulmuştur. Eğitim politikaları eğitim sisteminin uygulanmasına yol göstermektedir. Bu bakımdan eğitim sistemi ile ilgili oluşturulmuş metaforların incelenmesi bize eğitim politikaları ile ilgili fikirler verebilir. Saylık, Saylık ve Sağlam (2021) tarafından akademisyenlerin ve öğretmenlerin görüşlerinin alındığı çalışmada katılımcılar, Türk Eğitim Sistemi ile ilgili 47 metafor üretmişlerdir. Örücü (2014) tarafından 70 kişilik öğretmen adayı örnekleminde yapılan çalışmada eğitim sistemi ile ilgili 64 metafor oluşturulmuştur. Kasapoğlu (2016) tarafından 192 öğrenci üzerinde yapılan çalışmada Türk eğitim sistemi ile ilgili 125 metafor oluşturulmuştur. Gözler (2018) tarafından öğretmen adayları örnekleminde yapılan çalışmaya 50 öğretmen adayı katılmıştır. Öğretmen adaylarının görüşleri neticesinde 38 farklı metafor oluşturulmuştur. Çalıkoglu ve Başar (2019) tarafından yapılan çalışmada 189 öğretmen adayının görüşleri doğrultusunda Milli Eğitim Sistemine ilişkin çeşitli metaforlar üretilmiştir. Katılımcılara Milli Eğitim Sistemi bitki ve hayvan olsaydı ne öldürdü diye sorulmuş ve bitki sorusuna 56, hayvan sorusuna ise 61 farklı metafor oluşturulmuştur.

Çalışmada katılımcıların görüşleri doğrultusunda Türk eğitim politikalarına ilişkin dört farklı kategori elde edilmiş ve bu kategoriler “belirsizlik-katmaşıklık”, “düzenleyici”, “destekleyici” ve “köreltici” olarak isimlendirilmiştir. Bu metaforlar incelendiğinde “belirsizlik-karmaşıklık” ve “köreltici” kategorileri olumsuz, “düzenleyici” ve “destekleyici” kategorilerini ise olumlu kategoriler olarak adlandırabilir. Literatür incelendiğinde benzer kategoriler oluşturulduğu görülmektedir. Nartgün ve Gökçer (2014) çalışmasında eğitim politikalarıyla ilgili “oyuncak” temasını elde etmiştir. Bu çalışmada ise “oyuncak” metaforu elde edilmiş ve “belirsizlik-karmaşıklık” kategorisi altında incelenmiştir. Eğitim politikalarının uygulamaya döküldüğü eğitim sistemi ile ilgili yapılan metafor çalışmalarında da benzer sonuçları elde edildiği görülmektedir. Örücü (2014) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının Türk

eğitim sistemine ilişkin metaforik algıları anlamsal olarak olumlu, olumsuz ve nötr olarak kategorileştirilmiştir. Olumlu kategoride “fabrika”, “sulama sistemi” ve “vücut”, olumsuz kategoride “at yarışı”, deney tahtası” ve “labirent”, nötr kategoride ise “hiyerarşik yapı” metaforları göze çarpmaktadır. Saylık, Saylık ve Sağlam (2021) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenlerin ve akademisyenlerin Türk eğitim sistemine ilişkin görüşleri “reformların sıklığı ve uzun vadeli sonuç üretememesi”, “köreltilcilik”, “karmaşık ve grift yapı”, “tektipleştiricilik” ve “diğer” olmak üzere 5 katrgoriye ayrılmıştır. “Köreltilcilik”, “karmaşık ve grift yapı” kategorileri bu çalışmada elde edilen “belirsizlik-karmaşıklık” ve “köreltilci” kategorileriyle benzerlik göstermektedir. Gözler (2018) tarafından yapılan çalışmada Türkçe öğretmen adaylarının metaforik görüşleri 5 kategori altında toplanmıştır. Bu kategorilerden “yoğun ve düzensiz/karışık bir yapı olarak Türk eğitim sistemi” kategorisi bu çalışmayı destekler niteliktedir. Çalikoğlu ve Başar (2019) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemini bitki ve hayvana benzetmeleri istenmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda olumlu, olumsuz ve hem olumlu hem olumsuz kategoriler elde edilmiştir. Ayrıca katılımcıların çoğunluğunun olumsuz metaforlar ürettiği ifade edilmektedir. Özmantar ve Arslan (2019) tarafından yapılan çalışmada ise İngilizce öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin metaforik algıları olumlu, olumsuz ve eğitim sisteminin temel özellikleri olarak kategorileştirilmiştir.

Çalışmada öğretmen adaylarının eğitim politikalarına ilişkin görüşleri neticesinde oluşturulan kategoriler 4 başlık altında incelenmiştir. Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda oluşturulan toplam 125 metaforun 65 tanesi “belirsizlik-karmaşıklık”, 35 tanesi “düzenleyici”, 14 tanesi “destekleyici” ve 11 tanesi ise “köreltilci” kategorisi altında yer almaktadır. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu eğitim politikalarını “belirsiz-karmaşık” bir yapı olarak görmektedir. Bunun yanı sıra öğretmen adaylarının küçük bir kısmı ise eğitim politikalarını “köreltilci” olarak metaforlaştırmıştır. Bu kategoriler ve kategorilere ait metaforların oluşturulma sebebi incelendiğinde, eğitim politikalarının olumsuz bir algı yarattığı söylenebilir. Ayrıca öğretmen adaylarının bir kısmı eğitim politikalarını “düzenleyici” ve “destekleyici” olarak görmektedirler. Bu kategoriler ve kategorilere ait metaforların oluşturulma sebebi incelendiğinde, eğitim politikalarının olumlu bir algı yarattığı söylenebilir. Fakat metafor sayıları incelendiğinde olumsuz algıların olumlu algılardan fazla olduğu söylenebilir. Dolayısıyla öğretmen adaylarının eğitim politikalarına ilişkin algılarını büyük oranda olumluya çevirebilmek için öğretmen adaylarının neden politikaları bu şekilde algıladıkları araştırılmalıdır. Ayrıca eğitim politikaları öğretmen adaylarının da görüşleri alınarak planlanmalıdır. Katılım arttıkça öğretmen adaylarının eğitim politikalarını benimseme ve olumlu düşünce geliştirme durumlarının artabileceği söylenebilir. Bunun yanı sıra eğitim politikalarının onları destekleyen bir unsur olduğu hissettirilmelidir. Dolayısıyla öğretmen adaylarının olumsuz düşüncelerini olumluya çevirebilecek fırsatlar sunulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Abide, Ö. F., & Gelişli, Y. (2020). Eğitimde nitelik kavramına yönelik öğretmen algıları: karşılaştırmalı bir analiz. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(46), 361-390.
- Aladak, K. B. D., Zorluoğlu, S. L., & Yapucuoğlu, M. D. (2018). STEM: Öğretmenlerin metaforik algıları. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(26), 80-98.

- Aslan, O., Bilgili, A., & Kaya, A. V. (2018). Liselerde okuyan öğrencilerin okul müdürüne ilişkin metaforik algıları. *Bilim Armonisi*, 1(1), 11-17.
- Aydın, A. (2015). *Eğitim politikası*. Pegem.
- Ayduğ, D., Himmetoğlu, B., & Bayrak, C. (2018). Okul müdürlerinin mizah tarzlarına ilişkin öğretmenlerin metaforik algıları. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 6(2), 108-130.
- Bakioğlu, A., & Gökaş, E. (2019). Eğitim politikası bağlamında işbirlikli ve geleneksel öğrenmenin tutuma etkisinin meta-analizi. *Journal of Theoretical Educational Science/Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 12(3), 1013-1043.
- Balcı, A. (2005). *Açıklamalı eğitim yönetimi terimleri sözlüğü*. Tek Ağaç.
- Baş, G., & Kıvılcım, Z. S. (2019). Türkiye’de öğrencilerin merkezi sistem sınavları ile ilgili algıları: Bir metafor analizi çalışması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 639-667.
- Bektaş, M., & Ayvaz, A. (2012). Öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinden beklentileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3), 209-232.
- Ben-Peretz, M., Mendelson, N., & Kron, F.W. (2003). How teachers in different educational context view their roles. *Teaching and Teacher Education*, 19, 277-290.
- Çalikoğlu, H. Ö., & Başar, M. A. (2019). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin metaforik algıları. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(4), 892-906.
- Çetinkaya, S., & Eskici, M. (2018). Öğretmenlerin öğretmeye yönelik metaforik algıları. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(24), 253-271.
- Çivril, H., Aruğaslan, E., & Özkara, B. Ö. (2018). Uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik algıları: Bir metafor analizi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8(1), 39-59.
- Demirbilek, N. (2021). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin metaforik algıları/Metaphoric perceptions of university students on distance education. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 1-15.
- Ekici, G., & Akdeniz, H. (2018). Öğretmen adaylarının “sınıfta disiplin sağlamak” kavramına ilişkin algılarının belirlenmesi: Bir metafor analizi çalışması. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (33), 26-37.
- Eşref, N. (2019). Bir metafor çalışması: öğrencilerin rehberlik servisine ilişkin algıları. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 291-301.
- Gözler, A. (2018). Türkçe öğretmeni adaylarının türk eğitim sistemi algıları: bir metafor çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 1341-1356.
- Güler, A. (2004). *Türk eğitim politikasının tarihsel süreci*. Yeryüzü.
- Gürkan, G., Özgün, B. B., & Kahraman, S. (2017). Öğretmen adaylarının bilgi kavramına ilişkin metaforik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4(8), 1-18.
- İbret, B. Ü., Recepoğlu, E., Avcı, E. K., & Recepoğlu, S. (2018). Öğretmen adaylarının “Demokrasi” kavramına yönelik metafor algıları/Perceptions of prospective teachers about the concept of" democracy. *Journal of History Culture and Art Research*, 7(5),

421-441.

- Kalyoncu, R. (2012). Görsel sanatlar öğretmeni adaylarının “öğretmenlik” kavramına ilişkin metaforları/Visual arts teacher candidates' metaphors related to concept of teaching. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(20), 471-484.
- Karadağ, R. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri. *Humanities Sciences*, 7(2), 44-66.
- Kasapoğlu, H. (2016). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin algılarının metaforlar yoluyla analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(1), 59-80.
- Knowles, J. G. (1994). Metaphors as windows on a personal history: A beginning teacher's experience. *Teacher Education Quarterly*, 21, 37-66.
- Kozikoğlu, İ., & Senemoğlu, N. (2018). Öğretmenlik mesleğine adanmışlık ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Journal of Human Sciences*, 15(4), 2614-2625. <https://doi.org/10.14687/jhs.v15i4.5389>
- Leavy, A. M., McSorley, F. A., & Boté, L. A. (2007). An examination of what metaphor construction reveals about the evolution of preservice teachers' beliefs about teaching and learning. *Teaching and Teacher Education*, 23(7), 1217-1233.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Ankara. Erişim adresi: http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/11115355_YYRETMENLYK_MESLEYY_GENEL_YETERLYKLERY.pdf
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook*. (2. baskı). SAGE.
- Morgan, G. (1998). *Yönetim ve örgüt teorilerinde metafor*. Mess.
- Nartgün, Ş. S. & Gökçer, İ. (2014). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleklerine, geleceklerine, istihdamlarına ve eğitim politikalarına ilişkin metaforik algıları. *E-International Journal of Educational Research*, 5(4), 57-69.
- Oğuz, A. (2004). *Bilgi çağında yükseköğretim programları*. Milli Eğitim Dergisi. Güz 164, 15 Haziran 2008 <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/164/oguz.htm>
- Örücü, D. (2014). Öğretmen adaylarının okul, okul yönetimi ve Türk eğitim sistemine yönelik metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 20(3), 327-358.
- Özbek, R., Kahyaoğlu, M., & Özgen, N. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 221-232.
- Özdaş, F., & Çakmak, M. (2018). Öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin metaforik algıları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7(4), 2747-2766.
- Özdemir, S. M. (2012). Eğitim programı kavramına ilişkin öğretmen adaylarının metaforik algıları. *Journal of Theoretical Educational Science*, 5(3), 363-393.
- Özdemir, T. Y., & Orhan, M. (2019). Öğretmenlerin okul, okul yöneticisi ve öğrenci velisi kavramlarına yönelik metaforik algıları. *Journal of Theoretical Educational*

Science, 12(2), 701-726.

- Özmantar, K. Z., & Arslan, F. Y. (2019). Metaphorical perceptions of prospective EFL teachers related to Turkish Education System= İngilizce öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin metaforik algıları. *Pegem Journal of Education and Instruction*, 9(1), 255-304.
- Öztürk, D., & Koca, A. H. D. (2021). Ortaokul öğrencilerinin laboratuvar ve uzaktan eğitim kavramlarına yönelik metaforik algıları. *Anadolu Öğretmen Dergisi*, 5(1), 179-199.
- Saatcı, G., & Aksu, M. (2020). Lisans düzeyinde turizm eğitimi alan yabancı uyruklu öğrencilerin koronavirüs algılarını metafor yolu ile tespit etmeye yönelik bir araştırma. *Journal of Awareness*, 5(4), 617-630.
- Saban, A., (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının "öğretmen" kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 131-155.
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55(55), 459-496.
- Saban, A., Koçbeker, B. N., & Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Kuram ve uygulamada eğitim bilimleri*, 6(2), 509-522.
- Sağlam, M., Özudoğru, O. F., & Çıray, F. (2011). Avrupa birliği eğitim politikaları ve Türk Eğitim Sistemi'ne etkileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 87-109.
- Sarıkaya, B. (2018). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmen kavramına ilişkin metaforik algıları. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 3(2), 1-16.
- Saylık, A., Saylık, N., & Sağlam, A. (2021). Eğitimcilerin gözünden Türk eğitim sistemi: Bir metafor çalışması. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 522-546.
- Şahin, A. (2019). Eğitimde bilişim teknolojisi kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri: metafor çalışması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (31), 121-159.
- Uğurlu, Z. (2018). Öğretmen adaylarının üniversite kavramına ilişkin algılarının metafor analizi. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 5(1), 82-97.
- Yanarates, E., & Yılmaz, A. (2020). Öğretmen adaylarının "çevre duyarlılığı" kavramına yönelik metaforik algıları. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 40(3), 1019-1050.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin
- Yıldız, K. (2019). Yönetici ve lider kavramlarına ilişkin öğretmen görüşleri: Bir metafor çalışması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(4), 1190-1216.